İSTANBUL UNIVERSITY PRESS

Maliye Çalışmaları Dergisi
Journal of Public Finance Studies,
JPFS 2025, (73): 88–105

https://doi.org/10.26650/mcd2025-1679311

Başvuru | Submitted 18.04.2025
Revizyon Talebi | Revision Requested 06.05.2025
Son Revizyon | Last Revision Received 22.05.2025
Kabul | Accepted 23.05.2025
Online Yayın | Published Online 29.05.2025

Maliye Çalışmaları Dergisi
Journal of Public Finance Studies

Araştırma Makalesi | Research Article

Açık Erişim | Open Access

G-20 Ülkelerinde Enflasyon ve Yolsuzluk Endeksi Arasındaki İlişki: 2008-2024 Dönemi Analizi

The Relationship Between Inflation and the Corruption Index in G-20 Countries: Analysis for the Period 2008-2024

Ekrem Toparlak [1] & Yeşim Toparlak [2]

[1] Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Maliye Bölümü, Niğde, Türkiye
[2] Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Maliye Bölümü, Kayseri, Türkiye

Öz

Küresel düzeyde sıklaşan krizler, pandemiler ve jeopolitik gerilimler, ekonomilerin dayanıklılığını ve yönetişim kapasitesini test eden başlıca unsurlar haline gelmiştir. Bu bağlamda, ekonomik ve yönetsel sorunların kesişim kümesinde yer alan enflasyon ile yolsuzluk arasındaki ilişkinin analizi, hem akademik literatür hem de politika yapım süreçleri açısından özel bir önem taşımaktadır. Bu çalışma, G-20 ülkeleri örneğinde, 2008-2024 dönemini kapsayarak enflasyon oranları ile yolsuzluk algısı endeksi arasındaki bağlantıyı incelemeyi amaçlamaktadır. Dünya Bankası ve Uluslararası Şeffaflık Örgütü verileri temel alınarak yürütülen analizde, grafiksel yöntemlerle bu iki değişkenin zaman içindeki eğilimleri ve olası etkileşimleri değerlendirilmiştir. Elde edilen bulgular, enflasyonun yalnızca fiyat istikrarını değil, aynı zamanda yönetişim kalitesini de olumsuz etkileyebileceğini göstermektedir. Enflasyon oranlarındaki artışlar, bireylerin satın alma gücünü azaltmakla kalmamakta; aynı zamanda kamu bütçesi üzerindeki baskıyı artırarak kaynak tahsisinde verimlilik kaybına ve bunun sonucunda yolsuzluk riskinin yükselmesine yol açmaktadır. Bu durum, ekonomik istikrarın sürdürülebilirliğinin sadece para politikalarıyla değil, kurumsal şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkeleriyle birlikte ele alınması gerektiğini ortaya koymaktadır. Sonuç olarak, çalışmanın bulguları, makroekonomik göstergelerin yönetimi ile yönetişim kalitesinin birbirinden bağımsız düşünülemeyeceğini vurgulamakta; bu nedenle politika yapıcıların çok boyutlu ve bütüncül stratejilerle hem enflasyonla hem de yolsuzlukla mücadele süreçlerini eşgüdümlü biçimde yürütmeleri gerektiğine işaret etmektedir.

Abstract

The increasing frequency of global crises, pandemics and geopolitical tensions is testing the resilience and governance capacity of economies. Against this backdrop, analysing the relationship between inflation and corruption, which lies at the intersection of economic and governance issues, is of particular importance for academic literature and policymaking processes alike. This study examines the relationship between inflation rates and the Corruption Perceptions Index in G20 countries between 2008 and 2024. Using graphical methods, the analysis assesses the trends and possible interactions of these two variables over time based on data from the World Bank and Transparency International. Inflation can have adverse effects on price stability and the quality of governance. Rising inflation rates reduce individuals' purchasing power and increase pressure on the public budget, leading to inefficient resource allocation and a greater risk of corruption. Therefore, the sustainability of economic stability must be addressed through not only monetary policies, but also the principles of institutional transparency and accountability. In conclusion, the study's findings emphasise that managing macroeconomic indicators and gover-

Atıf | Citation: Toparlak, E. & Toparlak, Y. (2025). G-20 ülkelerinde enflasyon ve yolsuzluk endeksi arasındaki ilişki: 2008-2024 dönemi analizi. *Maliye Çalışmaları Dergisi–Journal of Public Finance Studies*, (73), 88-105. https://doi.org/10.26650/mcd2025-1679311

This work is licensed under Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

© 2025. Toparlak, E. & Toparlak, Y.

Sorumlu Yazar | Corresponding author: Ekrem Toparlak ekremtoparlak@ohu.edu.tr

nance quality cannot be considered in isolation; therefore, policymakers should coordinate multidimensional and holistic strategies to combat both inflation and corruption.

Anahtar Kelimeler Enflasyon · Yolsuzluk · G-20 Ülkeleri · Küresel Kriz · Pandemi

Keywords Inflation · Corruption · G-20 Countries · Global Crisis · Pandemic

JEL Sınıflaması E30 · E31 · D73
JEL Classification E30 · E31 · D73

Extended Summary

This study aims to explore the complex and mutually reinforcing relationship between inflation and corruption across the G-20 countries during the period from 2008 to 2024. The G-20, comprising both developed and developing economies, presents a particularly rich ground for such an analysis, given its economic diversity, heterogeneity in political systems, and significant variation in institutional quality. From established democracies with mature financial systems to emerging markets with transitional institutions, the G-20 allows for a comparative evaluation of how inflation and corruption behave under different governance regimes and macroeconomic structures. The period under investigation is also crucial, as it encompasses two major global disruptions—the 2008 financial crisis and the COVID-19 pandemic—both of which profoundly impacted macroeconomic stability and public sector functioning in virtually every member state.

Inflation and corruption are among the most persistent and deeply embedded challenges facing modern public governance. Inflation, broadly defined as the sustained increase in the general price level over time, affects economies on multiple levels. It erodes the purchasing power of consumers, complicates long-term investment and savings decisions, distorts market expectations, and weakens economic predictability. In countries with weaker monetary institutions or political interference in central banking, inflation can spiral into a prolonged macroeconomic imbalance. Particularly in developing countries, inflation may not only reflect underlying structural vulnerabilities but also act as a trigger for deeper socio-political unrest.

Corruption, meanwhile, refers to the abuse of entrusted power for private gain and manifests in various forms, including bribery, embezzlement, nepotism, and illicit financial flows. It undermines institutional trust, distorts public resource allocation, weakens policy implementation, and damages the social contract between governments and citizens. Where corruption is endemic, regulatory enforcement becomes selective, budgetary decisions are opaque, and political accountability diminishes. The public sector begins to serve private or political interests, rather, than collective welfare. This not only weakens democratic governance but also hinders economic development by deterring investment, raising transaction costs, and eroding competitiveness.

The global financial crisis of 2008 and the COVID-19 pandemic that began in 2020 represent two critical junctures that have reshaped macroeconomic governance across the globe. Both events triggered extensive fiscal and monetary interventions aimed at stabilising markets and protecting vulnerable populations. However, the speed and scale of these interventions often left them vulnerable to misuse, especially in states with weak oversight and low institutional transparency. The study hypothesises that in such settings, inflationary pressures resulting from stimulus spending may coincide with an increase in perceived or actual corruption. In contrast, countries with well-developed institutional safeguards may be better positioned to manage both inflation and corruption concurrently, leading to more favourable economic outcomes and stronger public trust.

The research uses annual inflation data from the World Bank and corruption perception index scores from Transparency International, covering all G-20 countries over the sixteen-year period in question. The methodology is based on descriptive and comparative analysis, primarily using graphical methods to identify correlations and trends across time and geography. While not econometric, the approach offers a visual and interpretative platform to examine the co-evolution of inflation and corruption under different institutional and policy environments. The findings provide valuable insights into how varying governance structures affect the interplay between these two phenomena.

One of the primary observations from the study is that developing G-20 economies—such as Turkey, Brazil, India, Indonesia, and South Africa—tended to experience more volatile inflation and higher levels of perceived corruption, particularly during crisis periods. The data show that as inflation increases, corruption perception scores tend to decline, indicating a worsening of public trust in institutions. This relationship is especially pronounced in countries with high degrees of political centralisation, limited fiscal transparency, and underdeveloped accountability mechanisms. The underlying causes are manifold: rising prices reduce real wages, pushing public officials and private actors towards informal or unethical means of compensation; simultaneously, inflation-related policy responses—such as public procurement, subsidies, or emergency spending—create fertile ground for misuse and rent-seeking if not properly monitored.

In contrast, developed G-20 countries like Germany, Canada, Japan, and Australia show greater resilience to the inflation-corruption nexus. These countries have maintained relatively stable inflation rates and experienced fewer significant changes in their corruption indices. This can largely be attributed to a range of institutional factors: the presence of independent central banks, effective auditing institutions, transparent budgeting processes, and active civil societies that hold governments accountable. These systems not only reduce the opportunities for corruption but also enhance the credibility and effectiveness of anti-inflationary measures, creating a virtuous cycle of policy trust and macroeconomic stability.

A particularly significant factor in the relationship between inflation and corruption is the role of informal economies. In many developing countries, large segments of the population operate outside the formal financial system, particularly during periods of economic uncertainty. Inflation often drives more people and businesses into the informal sector as they seek to avoid taxes, price regulations, or declining real wages. Informal markets, by their very nature, lack transparency and accountability, creating an environment where bribery, tax evasion, and under-the-table transactions thrive. The expansion of informal economies reduces the government's ability to collect taxes, forcing greater reliance on monetary expansion or foreign borrowing, both of which can intensify inflation. This cycle illustrates how the informal economy acts as both a symptom and a cause of the inflation-corruption dynamic.

Another important finding is the role of crisis management strategies and their impact on the inflation-corruption relationship. During both the 2008 financial crisis and the COVID-19 pandemic, countries introduced a wide range of stimulus measures—cash transfers, business loans, subsidies, and health expenditures—to shield their populations from economic shocks. However, the design and implementation of these policies varied widely across the G-20 members. In countries with robust oversight mechanisms, these programmes were generally well-targeted and efficiently delivered. In contrast, in countries with weaker institutions, emergency spending programmes were often plagued by inefficiencies, fraud, and political favouritism. The lack of transparency in procurement, unclear eligibility criteria, and limited data collection systems enabled the misuse of public funds and fuelled perceptions of corruption.

The study also considers the feedback effects of corruption on inflation. Corruption in public finance—such as inflated procurement contracts, embezzlement, or tax evasion—leads to revenue losses and budget deficits. Governments facing revenue shortfalls may resort to printing money or borrowing excessively, both of which can fuel inflation. Moreover, corruption undermines central bank independence, weakens investor confidence, and leads to inefficient allocation of resources, further driving up prices. These mechanisms suggest that corruption is not only a governance problem but also a macroeconomic risk factor that directly contributes to inflationary trends.

Considering these findings, the study emphasises the need for integrated policy responses that address both inflation and corruption coordinatedly. Isolated attempts to manage inflation without tackling corruption, or vice versa, are unlikely to succeed eventually. Countries should adopt a multi-pronged strategy that includes the following: strengthening institutional frameworks; enhancing transparency in public budgeting; automating public service delivery to minimise human discretion; reinforcing the independence of audit institutions; and expanding civic engagement in fiscal governance. Such measures will not only reduce the opportunities for corruption but also increase the credibility of inflation-targeting policies.

Additionally, policy interventions must address the socio-economic drivers of corruption. Inflation erodes household purchasing power, particularly among the lower- and middle-income groups. When these segments of the population face financial hardship, they may become more susceptible to participating in or tolerating corrupt practices. Social protection programmes, progressive taxation, and equitable access to public services can reduce the structural incentives for corruption during periods of economic stress. Furthermore, improving the formalisation of the economy

—through digital payment systems, small business support, and streamlined regulatory processes—can bring more economic activity under regulatory oversight, reducing both inflationary pressures and corruption risks.

The study also proposes that international cooperation can play a role in mitigating the inflation-corruption nexus, particularly in the context of cross-border capital flows, multinational procurement, and global supply chains. Transparency initiatives, international anti-corruption conventions, and multilateral development programmes can help align domestic reforms with global best practices. The G-20 itself, as a multilateral platform, can facilitate knowledge exchange, peer review, and coordinated action among its member states to strengthen macroeconomic and governance resilience.

In conclusion, this study contributes to the academic and policy literature by offering an empirically grounded, multi-country analysis of the relationship between inflation and corruption over a sixteen-year period marked by significant global economic upheavals. This shows that inflation and corruption are not isolated policy problems but interconnected systemic challenges that reflect deeper institutional dynamics. Countries that have managed to contain both have done so not merely through technical interventions but through sustained political commitment to transparency, accountability, and public service reform. Conversely, countries that have failed to control either have often relied on short-term fixes that ignore the structural roots of economic and governance failures. The findings call for a paradigm shift in how governments approach inflation and corruption—not as separate issues, but as part of a shared policy agenda that requires holistic, long-term, and inclusive solutions.

G-20 Ülkelerinde Enflasyon ve Yolsuzluk Endeksi Arasındaki İlişki: 2008-2024 Dönemi Analizi

G-20, Türkiye'nin de içinde bulunduğu Amerika Birleşik Devletleri (ABD), Almanya, Arjantin, Avustralya, Birleşik Krallık, Brezilya, Çin, Endonezya, Fransa, Güney Afrika Cumhuriyeti, Hindistan, İtalya, Japonya, Kanada, Kore Cumhuriyeti, Meksika, Rusya Federasyonu, Suudi Arabistan ve Avrupa Birliği Komisyonu'ndan oluşmaktadır. G-20, iklim değişikliğinin nedenleri, enerji güvenliğinin ve istihdamın sağlanması, mali ve ekonomik krizlerin önlenmesi, yoksulluğun giderilmesi, yolsuzluk ile mücadele gibi konulara çözüm arayışında olan uluslararası bir platformdur.

Enflasyon geçmişten beri var olan önemli bir ekonomik istikrarsızlığı oluşturmaktadır. Geçmişte enflasyonun etkisi görece toplum üzerinde daha sınırlı iken bugün geldiğimiz noktada gelişen ekonomiler ile birlikte enflasyonun etkisi daha çok hissedilmektedir. Tarihsel süreç içinde enflasyonun sebepleri arasında ekonomideki yapısal birtakım sorunların yanı sıra savaşlar, krizler ve diğer olağanüstü (Pandemi vb.) durumlar gösterilmektedir. Bu sebeple bireylerin enflasyon belirsizliğini öngörememeleri nedeniyle karar alıcılar tasarruflarını, uzun vadeli yatırımlardan kısa vadeli yatırımlara doğru kaydırabilmektedirler. Dolayısıyla ülkelerin bu belirsizlik karşısında ekonomik büyümeleri negatif etkilenmektedir. Ayrıca işsizlik, gelir dağılımında adaletsizlik, tasarruf, yatırım, birikim gibi faktörler de olumsuz etkilenmektedir. Yolsuzluk kavramı ise negatif etki barındıran bir diğer ekonomik kavramdır. Tarihsel süreç içinde yaşanan gelişmeler yolsuzluğun önlenmesinde en önemli argüman olan şeffaflığın sağlanması açısından önemli olanaklar sunmaktadır. Yolsuzlukla mücadele amacıyla 1993'te kurulan Uluslararası Şeffaflık Örgütü bütün ülkelerin yolsuzluk endeksi verilerini hesaplamaktadır. Böylece yolsuzluk verileri incelenerek ülkeler bazında saydam ve şeffaf bir şekilde yorum yapılabilmektedir. Demokrasi, mili gelir, gelir dağılımında adaletsizlik, ülkelerin gelişmişlik düzeyi, altyapı yetersizliği, eğitim ve sağlık alanında gelişmişlik seviyeleri yolsuzluk endeksini belirlemede kullanılan önemli faktörlerdendir.

Enflasyon ve yolsuzluk arasındaki ilişkiye bakıldığında; enflasyonun tüketici ve üretici üzerinde yarattığı negatif etkiler ile enflasyonun da yolsuzluğun sebepleri arasında olduğunu göstermektedir. Ayrıca enflasyonun yüksek olmasının yanı sıra kayıtdışı ekonominin varlığı, dış ticaretin açık vermesi, alım gücünün

düşmesi ve gelir seviyesinde çok büyük farklılıkların oluşması gibi etkenler, piyasaya duyulan güveni azaltmaktadır. Dolayısıyla bireylerin devlete olan güveni zedelenmektedir. Özellikle düşük gelir seviyesinde olan kişilerde satın alma gücünün düşmesi, reel kamu ücretlerindeki düşüş, bireylerin psikolojik olarak kendilerini yetersiz hissederek daha fazla yolsuzluğa yönelmelerine yol açmaktadır.

Bu çalışmanın amacı, G-20 Ülkeleri'nin 2008 yılı itibariyle enflasyon ve yolsuzluk endeksi verilerini ayrı ayrı incelenmesi ve ülkelerin yıllar itibariyle enflasyon ve yolsuzlukta ne gibi değişimler yaşadığını ortaya koyarak, 2008-2024 yılları arasında meydana gelen olayların etkisi ışığında analiz edebilmektir. 2008 ekonomik krizinin küresel çaptaki etkileri dikkate alınarak çalışmada kullanılan verilerin 2008 yılından başlatılması tercih edilmiştir. Bu çalışmanın literatüre katkısı; G-20 ülkeleri arasında enflasyonun ve yolsuzluğun hangi ülkelerde yüksek olduğu ve bunların hangi unsurlara bağlı olarak azaltılabileceğini vurgulamasıdır.

Teorik ve Kavramsal Çerçeve

Enflasyon, fiyatlar genel seviyesinin uzun süreli ve devamlı olarak artmasıdır (Sloman, 2004, s. 61). Enflasyonun sürekli artması ve enflasyon verilerinin geleceğe yönelik olarak öngörülemez bir hâl alması, bireylerin tasarruf, yatırım ve birikim kararlarında belirsizlik yaratmakta ve ekonomik davranışlarında kararsızlığa yol açmaktadır. Bu durum, özellikle fiyat istikrarının sağlanamadığı ekonomilerde, toplumun geleceğe dair beklentilerinin olumsuz etkilenmesine neden olmaktadır. Enflasyon oranlarındaki düzensiz seyir, ekonomik aktörlerin uzun vadeli planlamalar yapmasını zorlaştırmakta; bu da hem bireysel hem de toplumsal refahı tehdit etmektedir. Dolayısıyla, bir ülkede ekonomik istikrarın sağlanabilmesi için enflasyon kaynaklı belirsizliklerin giderilmesi büyük önem taşımaktadır.

Enflasyon ortamında ekonomik belirsizliklerle mücadele eden bireylerin ve kurumların etik dışı davranışlara yönelme olasılığı artmakta; bu da yolsuzluk gibi yapısal sorunların yaygınlaşmasına neden olabilmektedir. Bu çerçevede, enflasyonun yalnızca ekonomik değil, yönetsel ve kurumsal sonuçlar doğurabilecek bir unsur olduğu görülmekte; dolayısıyla yolsuzluk kavramı ile ilişkili biçimde ele alınması gerekmektedir. Banerjee, Mullainathan ve Hanna'ya göre yolsuzluk, bir bürokratın (ya da seçilmiş bir yetkilinin) kişisel kazanç için bir kuralı çiğnemesi olarak tanımlanmaktadır (Banerjee vd., 2012, s. 6). Yolsuzluk kavramı en basit tabir ile bireylerin kendi özel menfaatleri için kamu kudretini kötüye kullanması şeklinde ifade edilmektedir (Stapenhurst, 2000, s. 9). Bu olgu, yalnızca bireysel ahlaki zafiyetlerin değil, aynı zamanda kamu kurumlarının işleyişine dair yapısal ve yönetsel eksikliklerin sonucu olarak ortaya çıkmaktadır.

Bir ülkenin ekonomik işleyişi, sahip olduğu siyasal ve toplumsal yapının niteliğine, yani kurumsal düzenin gücüne doğrudan bağlıdır. Mülkiyet haklarının korunması, hukukun üstünlüğünün tesisi, siyasal istikrarın sağlanması ve şeffaflık ilkelerinin uygulanması, hem kaynakların etkin kullanımını mümkün kılmakta hem de ekonomik belirsizlikleri azaltarak yatırım ortamını güvenli hale getirmektedir. Bu nedenle, kurumsal kapasitesi yüksek olan ülkelerde yolsuzluk düzeyleri genellikle sınırlı kalmakta, ekonomik istikrar ve güven artmaktadır (Yalçınkaya & Yazgan, 2016, s. 32). Kurumsal iktisat literatürü, bireylerin ekonomik eylemlerinin sadece akılcı ve fayda temelli tercihlerle sınırlı olmadığını; aynı zamanda sosyal alışkanlıklar, kültürel normlar ve statü arayışı gibi içsel motivasyonlar tarafından da yönlendirildiğini öne sürer. Bu bağlamda, bireylerin toplumda saygınlık elde etme isteğiyle sergiledikleri "gösteriş amaçlı tüketim" davranışları, kurumsal mekanizmaların zayıf olduğu ortamlarda yolsuzluk eğilimini artırabilecek bir zemin oluşturmaktadır (Veblen, 2019, ss. 40-41). Kurumsal yapı zayıfladıkça, yolsuzluk olgusu yalnızca alt kademelerde değil, kamu yönetiminin tüm seviyelerine sirayet etmekte ve denetim mekanizmalarının yetersizliği bu durumu kalıcı ve sistematik bir sorun haline getirmektedir. Bu durum, yolsuzlukla mücadelede yalnızca belli alanlara odaklanmanın yeterli olmadığını, bütüncül ve kurumsallaşmış stratejilere ihtiyaç duyulduğunu ortaya koymaktadır (Lambsdorff, 2001, s. 3).

Türkiye'de de benzer şekilde, yolsuzluğun ortaya çıkmasında kurumsal zayıflık, denetim eksikliği ve gelir eşitsizliği gibi faktörlerin etkili olduğu ifade edilmektedir (Adaman vd., 2001). TEPAV tarafından hazırlanan raporda, yolsuzluğun nedenleri yönetsel, ekonomik ve toplumsal yapılarla ilişkilendirilmekte; kamu yönetimindeki liyakat eksikliği, siyasi müdahaleler ve denetim mekanizmalarının yetersizliği temel sorun alanları olarak tanımlanmaktadır (TEPAV, 2006, s. 50). Bu bağlamda çalışmada kullanılan göstergeler, yolsuzluk ve enflasyon arasındaki ilişkinin sadece nicel düzeyde değil, aynı zamanda kurumsal kapasite ve yönetişim kalitesi bağlamında da değerlendirilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

Literatür Taraması

Literatürde enflasyon ve yolsuzluk arasındaki ilişkiye odaklanan çalışmalar bulunmaktadır. Kronolojik olarak bakıldığında; Braun ve Tella (2004), çalışmalarında 1980-1994 dönemi verilerini inceleyerek 75 ülke örneğinde panel veri regresyonlarını kullanmıştır. Ayrıca 2SLS tahminleri ortaya koymuş, enflasyon değişkenliğinin yolsuzluk için enflasyondan daha iyi bir gösterge olduğunu göstererek nedensel bir bağlantının varlığına dair bazı kanıtlar sunmuştur. Buna göre, enflasyon varyansı, kişi başına düşen GSYH, ithalat/GSYH, siyasal haklar, enflasyon, hiperenflasyon kukla değişkenleri kullanılarak yolsuzluk ve enflasyon arasında pozitif bir ilişki olduğunu belirtmişlerdir.

Al Marhubi (2000), çalışmada makroekonomik değişkenler kullanarak 41 ülke için enflasyon ve yolsuzluk üzerinde inceleme yapmıştır. Yolsuzluğun yüksek olduğu ülkelerde yüksek enflasyon olduğu sonucuna varılarak yolsuzluk ve enflasyon arasında önemli bir pozitif ilişki olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Paldam (2002), 100 ülkeye ait 1999 verilerini kullanarak yolsuzluğun ekonomik ve kültürel belirleyicilerini analiz etmiştir. Çalışmada, yüksek enflasyonun yolsuzluk seviyesini artırdığı ve bu ilişkinin ekonomik istikrarsızlıkla bağlantılı olduğu vurgulanmaktadır. Ayrıca kişi başına gelir düzeyinin artmasıyla yolsuzluğun azaldığı gösterilmiş, kültürel etkilerin ise bu ilişkiyi tamamlayıcı nitelikte olduğu belirtilmiştir. Yazar, yolsuzluğun belirli bir eşiği aştığında kendi kendini besleyen bir yapıya büründüğünü ifade ederek "denge salınımı" (seesaw dynamics) modelini öne sürmüştür.

Munga (2012), 2000-2007 yılları arasındaki döneme ait 170 ülkenin verilerini panel veri yöntemiyle analiz ettiği çalışmasında, doğrudan yabancı yatırım (DYY), yolsuzluk düzeyi ve siyasi kurumlar arasındaki etkileşimi incelemiştir. Araştırma bulgularına göre, yolsuzluk endeksi ile DYY arasında negatif bir ilişki bulunmaktadır; yani yolsuzluk düzeyinin artması, yabancı yatırımların azalmasına yol açmaktadır.

Samimi vd. (2012), çalışmalarında gelişmekte olan 25 ülke örnekleminde 2003-2008 dönemi verileri kullanılmaktadır. Panel veri regresyon modeline dayalı bulgular, yolsuzluk ve enflasyon vergisi arasında pozitif bir ilişki olduğu görüşünü desteklemektedir. Başka bir deyişle, yolsuzluk ne kadar yüksekse, enflasyon vergisi de o kadar yüksek olacaktır.

Gerni vd. (2012), 23 geçiş ekonomisi için 2000-2010 dönemine ait verileri kullanarak, yolsuzluğun belirleyicilerini ve yolsuzluğun ekonomik büyüme ile ilişkisini panel veri regresyon analizleriyle ampirik olarak incelemişlerdir. Çalışmada "Yolsuzluk Algılama Endeksi", "Liberalizasyon Endeksi (EBRD)", "HDIN Endeksi", "İhracat ve ithalat toplamının GSYH içindeki payı (OPEN)", "Enflasyon oranı (INF)", "Hükümet harcamalarının GSYH içindeki payı (GOV)" ve "Kentsel nüfus artışı (URB)" gibi değişkenler kullanılmıştır. Analizler sonucunda, dışa açıklık ve liberalizasyon endeksi ile yolsuzluk algılama endeksi arasında anlamlı bir ilişki olduğu belirlenmiş, ayrıca korelasyon ve nedensellik testleriyle yolsuzluk algılama endeksi ile ekonomik büyüme arasında çift yönlü bir nedensellik ilişkisi tespit edilmiştir.

Ben Ali ve Sassi (2016), çalışmalarında 2000–2012 dönemine ait verilerle Amerika, Avrupa, Orta Doğu ve Kuzey Afrika, Sahra Altı Afrika ve Asya-Pasifik bölgelerini temsil eden 100 gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeyi incelemişlerdir. Farklı yolsuzluk göstergeleri ve alternatif ekonometrik teknikler kullanarak yaptıkları anali-

zler, yolsuzluk düzeyi ile enflasyon oranı arasında pozitif ve anlamlı bir ilişki olduğunu ortaya koymaktadır. Yüksek yolsuzluk düzeyine ve zayıf yönetişim yapısına sahip ülkelerin senyoraj gelirlerine daha fazla başvurduğu ve bu durumun parasal genişlemeyi artırarak yüksek enflasyona yol açtığı belirlenmiştir. Para arzı etkisi kontrol altına alındığında bile yolsuzluğun enflasyonu farklı kanallar aracılığıyla etkilediği görülmektedir.

Özşahin ve Üçler (2017), çalışmalarında 20 gelişmekte olan ülke için panel veri regresyon analizini kullanarak 1995-2015 uzun dönem verilerini ele alarak ampirik bir çalışma yapmıştır. Analize göre yolsuzluğun artması enflasyon oranının yüksek olmasına neden olmaktadır.

Fadillah (2018), çalışmasında ASEAN(Güneydoğu Asya Ülkeleri Birliği) ülkeleri için 1996–2016 dönemine ait verilerle yolsuzluk ve enflasyon arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Dünya Bankası verilerine dayanan analizde, yolsuzluk düzeyindeki artış ile enflasyon oranındaki yükselişin genellikle paralel seyrettiği tespit edilmiştir. Çalışma, enflasyonun kamu görevlilerini yolsuzluğa yönlendirebileceğini; yolsuzluğun ise üretim maliyetlerini artırarak enflasyonu körükleyebileceğini göstermektedir. Bu bağlamda, iki değişken arasında çift yönlü ve pozitif bir ilişki olduğu sonucuna varılmıştır.

Efeoğlu vd. (2020), çalışmalarında Asya Pasifik Ekonomik İşbirliği (APEC) üyesi ülkelerin 2000-2017 dönemine ait verilerini kullanarak, makroekonomik performans göstergelerinin yolsuzluk düzeyi üzerindeki etkisini analiz etmişlerdir. Bu amaçla panel sıralı nitel tercih analiz yönteminden faydalanmışlardır. Makroekonomik performans göstergeleri olarak, enflasyon oranı, işsizlik oranı, kişi başına düşen GSYH, ticari küreselleşme ve gelir eşitsizliği endeksi kullanılmıştır. Çalışmada bağımlı değişken olarak Uluslararası Şeffaflık Örgütü'nün Yolsuzluk Algısı Endeksi yer almaktadır. Analiz bulguları, makroekonomik performans göstergelerinin tamamının istatistiksel olarak anlamlı olduğunu ve değişkenlerin katsayı işaretlerinin beklentilerle uyumlu olduğunu ortaya koymaktadır. Bu doğrultuda, kişi başına düşen gayrisafi yurt içi hasıla ile ticari küreselleşme endeksinin artmasının, ülkelerin yolsuzluğun en düşük düzeyde görüldüğü grupta yer alma ihtimalini yükselttiği tespit edilmiştir.

Erdoğan (2020), çalışmasında, 1995–2018 dönemine ait Türkiye verilerini kullanarak yolsuzluk, enflasyon ve ekonomik büyüme arasındaki ilişkiyi sınır testi yaklaşımıyla incelemiştir. Bulgular, yolsuzluk ve enflasyonun ekonomik büyüme üzerinde istatistiksel olarak anlamlı bir etkisinin olmadığını göstermektedir. Bu sonuç, Türkiye'de yolsuzluk ve enflasyonun ekonomik büyümeyi doğrudan etkilemediğini, ancak dolaylı etkilerinin olabileceğini düşündürmektedir.

Uddin ve Rahman (2022), çalışmalarında gelişmekte olan 79 ülkenin 2002-2018 dönemi arasındaki verilerini kullanarak, yolsuzluk, işsizlik ve enflasyonun ekonomik büyüme üzerindeki etkilerini incelemişlerdir. Çalışmada, verilerin tahmin edilmesinde "Havuzlanmış ortalama grup (PMG)", "Dinamik en küçük kareler (DOLS)", "Değiştirilmiş en küçük kareler (FMOLS)" ve "Panel birim kök testleri (PUT)" gibi yöntemler kullanılmıştır. PMG, DOLS ve FMOLS tahminleri, yolsuzluk, işsizlik ve siyasi istikrarın gayrisafi yurtiçi hasıla (GSYH) üzerinde olumsuz etkiler yarattığını ortaya koyarken, PUT tahminleri, tüm değişkenlerin karışık uyum sırasına sahip olduğunu göstermektedir.

Munzhelele (2024), çalışmasında, 1982–2020 dönemine ait Güney Afrika verilerini kullanarak yolsuzluk, enflasyon, siyasi istikrarsızlık ve döviz kuru oynaklığı arasındaki ilişkileri VECM yöntemiyle analiz etmiştir. Bulgular, enflasyonun %5,9 seviyesinde olduğu 2022 yılında yolsuzluğun %100 arttığını ve siyasi istikrarsızlığın yaklaşık %96 oranında yükseldiğini göstermektedir. Çalışma, bu değişkenler arasında güçlü ve çift yönlü ilişkiler olduğunu ortaya koymaktadır.

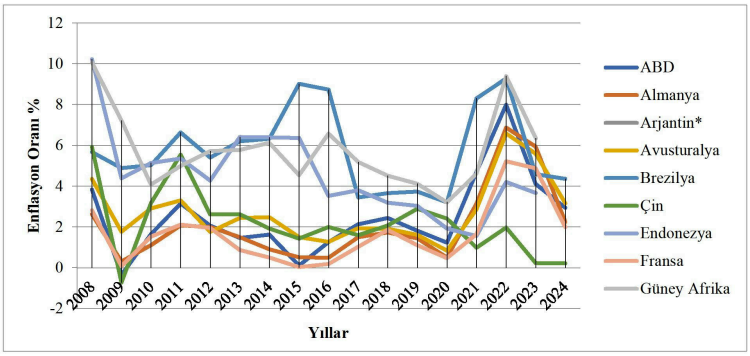
Özetle, literatürdeki bulgular enflasyon ile yolsuzluk arasında pozitif bir ilişki olduğunu göstermektedir. Yüksek enflasyon dönemlerinde yolsuzluk artmakta, benzer şekilde artan yolsuzluk da enflasyonu tetikleyebilmektedir. Farklı ülke gruplarına yönelik çalışmalar bu karşılıklı etkileşimi desteklemekte; bu nedenle enflasyonla mücadelede kurumsal yapılar ve yönetişim kalitesi de önem kazanmaktadır.

G-20 Ülkelerinin Enflasyon Açısından Değerlendirilmesi

2008–2024 yılları arasında küresel ölçekte yaşanan savaşlar, ekonomik krizler, salgın hastalıklar ve benzeri olağanüstü gelişmelerin G-20 ülkelerinin enflasyon oranları üzerindeki etkilerini karşılaştırmalı olarak analiz edebilmek için, ülkelerin yıllık enflasyon verileri grafiksel olarak sunulmuştur. Ancak G-20 ülkelerinin tamamının verilerinin tek bir grafik üzerinde gösterilmesi, grafik üzerinde yoğunluk oluşturarak görsel karmaşaya ve okunabilirliğin azalmasına neden olmaktadır. Bu nedenle çalışmada, ülkeler alfabetik sıraya göre eşit şekilde iki gruba ayrılmış ve enflasyon verileri iki ayrı grafik ile görselleştirilmiştir. Böylece okuyucunun her bir ülkenin zaman içindeki enflasyon eğilimlerini daha rahat takip edebilmesi ve karşılaştırma yapabilmesi amaçlanmıştır. Bu yaklaşım, grafiklerin yorumlanabilirliğini artırmakta ve analiz sonuçlarının daha açık bir biçimde sunulmasına katkı sağlamaktadır.

Grafik 1

G-20 Ülkelerinde Enflasyon Oranlarının Yıllara Göre Değişimi %, 2008-2024

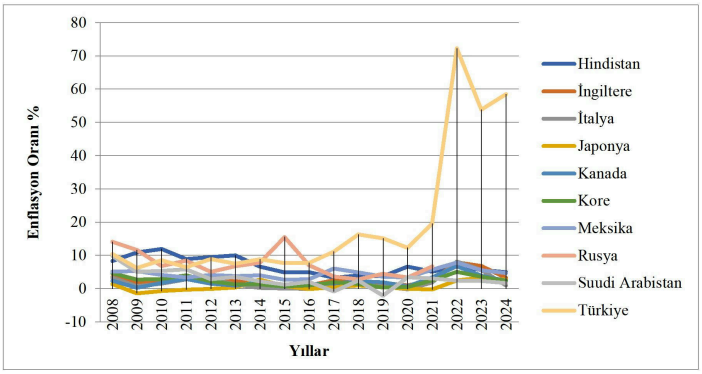

Kaynak: Worldbank, 2025. *=Veri yok

Grafik 1'e göre 2008 krizi enflasyon oranlarında 2009 yılında keskin düşüş sonrası 2010-2011 yıllarında ortalama %5 seviyesinde enflasyon oranları hesaplanmıştır. Sonraki yıllarda özellikle pandeminin etkisiyle 2020 yılı ile birlikte enflasyon oranlarında büyük artışların yaşandığı görülmüştür. Ülke bazında yorumlamak gerekirse diğer G-20 ülkelerine kıyasla Brezilya'da 2015 yılında %10 düzeylerinde enflasyon ile diğer ülkelerden ayrışmıştır. Bu ayrışmanın sebebi ise 2015 yılında resesyon dönemine girdiğini açıklaması olarak ifade edilebilir. Diğer ülkelere bakıldığında ise özellikle 2021-2022 döneminde ABD, Almanya ve Arjantin gibi ülkelerde enflasyon oranlarında belirgin artışlar yaşanmıştır. Bu artışlar, pandemi sonrası talep şokları, küresel tedarik zinciri sorunları, enerji fiyatlarındaki yükseliş ve Rusya-Ukrayna savaşının etkileriyle açıklanabilir. Ayrıca Arjantin'deki kronik yapısal sorunların ve yüksek kamu açıklarının, enflasyonun daha kalıcı ve yüksek seviyelerde seyretmesine neden olduğu görülmektedir.

Grafik 2

G-20 Ülkelerinde Enflasyon Oranlarının Yıllara Göre Değişimi %, 2008-2024

Kaynak: Worldbank, 2025.

Grafik 2'de ilk grafik ile benzer sonuçlara sahiptir. 2008 krizi sonrası 2009 yılında enflasyon oranlarında bir düşüş görülmekle birlikte 2010-2011 yıllarında yükseliş ile birlikte dalgalı seyrin olduğu görülmektedir. 2020 yılından itibaren ise pandeminin etkisi ile enflasyon oranlarında artış yaşanmaya başlamıştır. Ülke bazında yorumladığımızda özellikle Rusya ve Brezilya 2015 yılında %15'in üstünde bir oranla enflasyonda artış yaşamıştır. 2013-2015 yılları arasında Hindistan, Kırılgan Beşli[1] ülkeleri arasında ekonomik göstergeler açısından en güçlü durumda olan ülke olarak öne çıkmıştır (Çan & Dinçsoy, 2016, s. 202). Türkiye, G-20 ülkeleri arasında yüksek enflasyona sahiptir ve özellikle 2016 yılından itibaren artış bariz hale gelmiş, 2021 yılından sonra katlanarak ilerlemiştir. Pandeminin etkisi Türkiye üzerinde de görülmekle birlikte ülkedeki enflasyon artışında Eylül 2021 yılından itibaren uygulanmakta olan para politikası da önemli bir yer tutmaktadır. Diğer G-20 ülkelerinin enflasyon ortalamasının %20'nin altında olduğu düşünüldüğünde Türkiye'de 2021 yılından itibaren resmi rakamlarla %70'in üstünde bir enflasyonun görülmesi Türkiye'nin politika tercihlerinin yanı sıra özellikle enerji ve finans piyasaları kaynaklı dış şoklara açık olması, ülkenin jeopolitik açıdan kırılgan bir konumda bulunması ve ekonominin dış ticarete bağımlı olması gibi dezavantajları bünyesinde barındırmasından kaynaklıdır.

Belirlenen zaman aralığında tüm ülkeleri kapsayarak enflasyonu etkileyebilecek olağanüstü durumlara bakıldığında ilk olarak 2008 krizi akla gelmektedir. Bu kriz öncelikle ABD' de mortgage krizi olarak başlamış daha sonra kriz likidite krizine dönüşmüştür. Kriz, Avrupa ve Asya ekonomilerinde ciddi ölçüde etkili olmuştur. Türkiye de dışarıdan gelen bir şokla bu krize maruz kalmıştır (İmamoğlu & Demircan, 2019, s. 145). Tüm dünyada ekonomik büyümede ve talepte daralmalar meydana gelmiştir. Bu daralmalar neticesinde işsizlik oranı önemli ölçüde artarak 2009 Şubat ayında işsizlik oranı %16'lara kadar yükselmiştir. 2008'in ikinci çeyreğinde sanayinin en önemli göstergesi olarak kabul edilen imalat sanayisinde düşüşler yaşanmasına bağlı olarak Türkiye ekonomisinde önemli ölçüde gerileme yaşanmıştır. Ayrıca enflasyon oranlarında sert düşüşler yaşanarak iç ve dış talepte daralmalar meydana gelmiştir (Ertuğrul vd., 2010, s. 69). Enflasyondaki keskin düşüşte, iç ve dış talep koşullarındaki hızlı daralmanın yanı sıra, emtia fiyatlarındaki düşüşler ve mali tedbirler çerçevesinde uygulanan geçici vergi indirimleri de etkili olmuştur. Küresel kriz bir taraftan yurtiçi talep ve işgücü piyasası üzerinde olumsuz etkiler yaratırken, bir taraftan da ekonomik faaliyetleri yavaşlatmaktadır. Bu çerçevede, toplam talep koşullarının enflasyon üzerinde düşürücü etkisi belirgin şekilde güçlenmiştir (TCMB, 2009a, ss. 1-3). Gelişmiş ülkeler de dâhil olmak üzere, 2008 yılının son çeyreğinden itibaren tüm dünya genelinde etkili olan küresel ekonomik kriz, hem maliyet hem de talep yönlü aşağı yönlü baskılar sonucunda, Türkiye dahil olmak üzere birçok ülkede enflasyon oranlarını hızla düşürmüştür (Aras, 2010, s. 100). G-20 Liderleri, 2008'deki küresel mali krizin ardından acil bir şekilde ilk kez Kasım 2008'de Washington DC'de bir araya gelerek küresel ekonomiyi düzeltmek ve yoluna koymak için maliye, para ve ekonomi politikalarını koordineli yürütme kararı almışlardır (OECD, 2021). Bir diğer olağanüstü durum ise, 2019 yılının Aralık ayında ortaya çıkan ve tüm ülkeleri ekonomik, toplumsal, kültürel ve siyasi olarak etkileyen "*COVİD-19*" salgını olmuştur. COVID-19'un yol açtığı etkiler, borsalardaki fiyat dalgalanmaları ve artan ekonomik belirsizlik nedeniyle ABD ekonomisinde %11 ila %20 arasında bir küçülmeye neden olmuş olabilir şeklinde görüşler ileri sürülmektedir (Baker vd., 2020, ss. 7-8).

COVID-19'un ilk ortaya çıktığı dönemde G-20 ülkeleri, pandeminin ekonomik tahribatını sınırlamak ve piyasa istikrarını korumak amacıyla hızlı bir şekilde harekete geçmiştir. Başta sağlık sistemlerinin sürdürülebilirliğini sağlamak ve üretim süreçlerinde aksaklıkları önlemek amacıyla çeşitli teşvik paketleri açıklanmış, bu teşvikler özellikle sanayi üretimi ve arz-talep dengesinin korunması için kritik sektörlere yöneltilmiştir (OECD, 2021, ss. 3-7). Ancak, bu genişleyici mali ve parasal önlemler kısa vadede ekonomik

[1] Brezilya, Endonezya, Güney Afrika, Hindistan ve Türkiye'nin makroekonomik sorunlar nedeniyle para birimlerinin Amerikan doları karşısında ciddi ölçüde değer kaybetmesine bağlı olarak yaşadıkları kırılganlıklar literatürde "Kırılgan Beşli" olarak adlandırılmaktadır (Artekin & Soydal, 2017, s. 175).

durgunluğu önlemede etkili olsa da, arz şoklarına karşı artan kamu harcamaları, tedarik zinciri kesintileri ve emtia fiyatlarındaki yükselişle birlikte birçok G-20 ülkesinde enflasyonist baskıların hızla artmasına neden olmuştur. Özellikle enerji, gıda ve ulaşım gibi temel tüketim alanlarında maliyet enflasyonunun belirgin hale geldiği, geniş çaplı likidite enjeksiyonlarının da talep yönlü enflasyonu tetiklediği gözlemlenmiştir. Bu durum, COVID-19'un G-20 ekonomilerinde yalnızca sağlık alanında değil, fiyat istikrarı açısından da önemli kırılganlıklar yarattığını ortaya koymaktadır (Sönmüş & Aydın, 2020, s. 93).

G-20 Ülkelerinin Yolsuzluk Endeksi Açısından Değerlendirilmesi

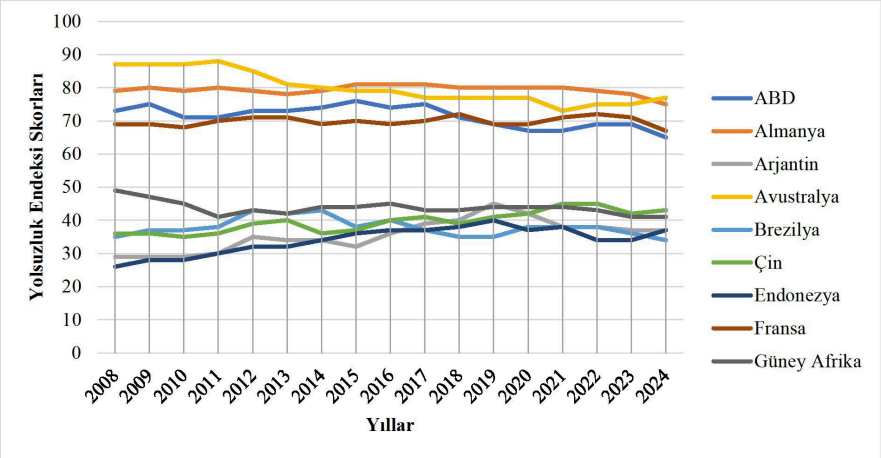
Yolsuzluk, kamu gücünün özel çıkarlar için kötüye kullanılması olarak tanımlanmaktadır (Transparency International, 2025). Yolsuzluk, rüşvet, zimmet, görevi kötüye kullanma ve usulsüz kamu harcamaları gibi çeşitli biçimlerde ortaya çıkabilmektedir. Bu olgunun arkasında ise çok boyutlu nedenler bulunmaktadır. Literatürde bu nedenler yönetsel, yapısal ve siyasa temelli olmak üzere üç grupta ele alınmaktadır. Yönetsel nedenler; düşük kamu maaşları, liyakate dayalı olmayan atamalar, zayıf hesap verebilirlik ve etkisiz denetim mekanizmaları gibi kamu yönetimine özgü yapısal eksiklikleri kapsamaktadır. Yapısal nedenler; gelir eşitsizliği, kayıt dışı ekonomi, devletin ekonomideki ağırlığı ve güçlü geleneksel yapılar gibi ekonomik ve toplumsal koşullardan kaynaklanmaktadır. Siyasa temelli nedenler ise, hükümetlerin benimsediği politikaların kamu görevlilerinin davranışlarını doğrudan etkileyerek yolsuzluğa açık ortamlar oluşturabileceğine işaret etmektedir (TEPAV, 2006, s. 50). Bu çok yönlü yapısı nedeniyle yolsuzlukla mücadele, yalnızca hukuki düzenlemelerle sınırlı kalmamalı; yönetişim, toplumsal bilinç ve kurumsal kapasite gibi alanlarda bütüncül stratejilerle ele alınmalıdır.

Yolsuzluk endeksi, Küresel bir sivil toplum kuruluşu olan Uluslararası Şeffaflık Örgütü (Transparency International/TI) tarafından 1993'te kurulmuştur. Kurulma amacı, yolsuzluğa karşı gereken farkındalığın ve duyarlılığının arttırılmasıdır. İlk olarak "*0-10*" arasında bir skor bandı oluşturulmuştur. Sıfır, bir ülkedeki tüm faaliyetlerin ve işlemlerin tamamen yolsuzlukla yapıldığını ifade ederken, on ise yolsuzluğun tamamen olmadığı bir durumu belirtmektedir. 2012 yılından sonra, Uluslararası Şeffaflık Örgütü, bu puanlama sistemini değiştirerek 0-100 arasında bir değerlendirme aralığı kullanmaya başlamıştır. Puanlama 100'e yaklaştıkça ülkede yolsuzluğun çok az olduğu sonucuna varılmaktadır. Bu puanlamalar kanun koyucular, politikacılar, uluslararası sivil toplum teşkilatları, uluslararası hukuk işletme şirketleri vb. tarafından hesaplanmaktadır.

Yolsuzluk, ülkelerin gelişmişlik düzeyine göre farklılık göstermektedir. Buna göre gelişmiş ülkelerde yolsuzluk daha az görülüyor iken, gelişmekte olan ülkelerde yolsuzluk daha fazla görülmektedir (Özçelik vd., 2006, s. 102). Ancak yolsuzluğu etkileyen çeşitli faktörler olduğundan söz konusu düşünce her zaman geçerli olmayabilir. Bu faktörler; kamu memurların ücret düzeyi, kayıtdışı ekonominin varlığı, vergi sistemi, veri mevzuatının karmaşıklığı, ekonomik rekabet düzeyi, enflasyon oranı, ticari açıklık, kişi başına düşen gelir düzeyi, gelir dağılımında adaletsizlik, seçim süresi, demokrasi, nüfus artış hızının yüksekliği, hızlı kentleşme, devletin ekonomideki payı, eğitim sistemindeki sorunlar, kamuda işe alma sorunları, kamuda denetim yetersizliği, kamuda hesap verilebilirliğin olmaması şeklinde sınıflandırılmaktadır (Seldadyo & Haan, 2006).

Grafik 3

G-20 Ülkelerinde Yolsuzluk Endeksi Skorlarının Yıllara Göre Değişimi %, 2008-2024

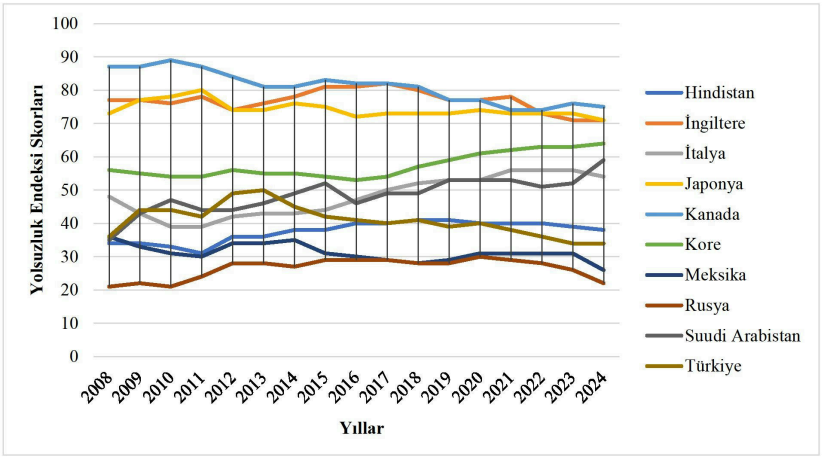

Kaynak: TI, 2025.

Grafik 3'te Uluslararası Şeffaflık Örgütünün yayınladığı verilere göre, yıllar itibariyle bazı ülkeler de yolsuzluk düzeyi çok yüksek iken, bazı ülkelerde yolsuzluk düzeyi çok düşük olduğu görülmektedir. 2008-2024 yılında yolsuzluk endeksi puanı ABD, Almanya, Avustralya ve Fransa'da yüksek seviyelerde seyretmektedir. 2008 krizinde çeşitli kurum ve kuruluşlar ekonomik resesyondan dolayı işçi çıkarmak zorunda kalmışsa da bu husus gelişmiş bazı ülkelerin yolsuzluk faktörünü çok fazla etkilememiştir. Benzer biçimde, Covid-19 pandemisi sürecinde artan işsizlik ve buna bağlı olarak yaşanan finansal sıkıntılar; yoksulluğun derinleşmesi, dış borçlanmaların yükselmesi, kredi derecelendirme kuruluşlarının not indirimleri sonucunda yabancı yatırımların azalması, değerli madenler ve döviz piyasalarında yaşanan dalgalanmalar, dijital para birimlerinin ekonomik sistemde öne çıkması ile birlikte deprem ve sel gibi doğal afetlerin sıklaşması gibi pek çok etken, ülkeleri ekonomik daralma sürecine sürüklemiştir (Sönmüş & Aydın, 2021, s. 92). Fakat bu hususlar ülkelerin yolsuzluk endeks puanlamasında çok fazla değişikliğe sebep olmamıştır. Genel olarak Arjantin, Brezilya, Çin, Endonezya ve Güney Afrika ülkeleri yıllar itibariyle endeks puanları yükselse de endeks sıralamalarının pekiyi olmadıkları görülmektedir. Bunun sebebi çoğu kez, kamu görevlilerinin dürüst olmayan davranışları olarak gösterilmektedir (Silva, 1999, s. 27; TEPAV, 2006, s. 51).

Grafik 4

G-20 Ülkelerinde Yolsuzluk Endeksi Skorlarının Yıllara Göre Değişimi %, 2008-2024

Kaynak: TI, 2025.

Grafik 4 de Grafik 3 ile benzer sonuçlar ortaya koymaktadır. Buna göre İngiltere, Japonya ve Kanada gibi gelişmiş ülkelerde 2008-2024 yılları yolsuzluk endeks puanları ve sıralamaları iyi seyir izlemektedir. Ancak bazı ülkelerin ekonomisi gelişmesine rağmen yolsuzluk endeks puanlaması bakımından geri planda kalmıştır. Buna İtalya, Kore, Meksika, Suudi Arabistan örnek olarak verilebilir. Rusya'nın da ekonomik büyüklük açısından gelişmiş olmasına rağmen yolsuzluk endeksi puanının düşük olduğu görülmektedir. Bunun sebebi, kamu çalışanlarına verilen düşük ücretler, basın özgürlüğünün düşük olması, eğitim seviyesindeki farklılıklar ve işsizlik oranlarının yüksek olması gösterilmektedir (Schulze vd., 2016, s. 135; Ledeneva, 2013, s. 62; Özer & Ortaq, 2023, s. 410). Gelişmekte olan ülkeler arasında yer alan Meksika ekonomisinde, tekel şirketlerin özel ve kamuya ait olması ayrıca ülke ekonomisi içerisinde paylarının çok fazla olması sebebiyle yüksek oranda kayıtdışılık ve yolsuzluklar ortaya çıkmaktadır. Suudi Arabistan'da ise, yabancı yatırımlara yönelik kısıtlamalar, nitelikli işgücünün eksik olması, yerli personel istihdam şartı, yabancı çalışanlarının vize problemleri, hukuki alt yapının yeterince gelişmemiş olması gibi sorunlar Suudi Arabistan'ın yolsuzluk skorunu kötüleştirmektedir. Bu sorunlar Doğrudan Yabancı Yatırımlar (DYY)'ın ihracat üzerindeki etkisini de zayıflatmaktadır (Ticaret Bakanlığı, 2020, s. 5). İtalya'da yolsuzluğun yüksek olmasının sebepleri arasında, gelir düzeylerinde ve büyüme oranlarında büyük farklılıklarının olması, merkezileşmiş hükümet sistemi, vergilemenin zor ve afların katı olması gösterilmektedir (Lisciandra & Millemaci, 2017, s. 1389). Türkiye'de yıllar itibarıyla endeks puanında artış ve azalış şeklinde dalgalanmalar yaşansa da genel olarak yolsuzluk yüksektir. Bunun sebebi ise, denetimlerin yeterli olmaması, af yasalarının sürekli olarak çıkarılması, şeffaflık ve hesap verebilirliğin yetersiz olması, politikacıların karışmış olduğu yolsuzluklara sessiz kalınması, ifade özgürlüğünün kısıtlanması vb. faktörler gösterilebilmektedir (Adaman vd., 2001, ss. 18-19; Tan vd., 2018, s. 242; Kan, 2025, s. 190).

Federal bir sisteme sahip olan Almanya'da yolsuzlukla ilgili sorunlara yerel düzeyde çözüm aranmaktadır. Yolsuzluğu ilgilendiren konuların Türkiye'de olduğu gibi yüksek mahkemelerde ve parlamentoda çözüme ulaştırılmaya çalışılması, eksik bilgi ve çözümün uzun zaman alması gibi olumsuzluklara sebep olmaktadır. Almanya'ya kıyasla, bu tür sorunların hızlı ve olumlu sonuçlanabilmesi için üçlü bir sistemin uygulanması gerekmektedir. Bu sistemin ilk aşamasında, bağımsız yerel denetim birimi yolsuzlukla ilgili şikayetleri inceleyerek raporunu yerel savcıya sunar. İkinci aşamada, savcı raporda suç unsuru tespit ederse, kamu davası açma kararı alır. Son aşamada ise yargıç, yerel mahkemede davayı karara bağlar. Bu sistem, rüşvet ve yolsuzlukla ilgili meselelerin çözüme kavuşturulmasına olanak sağlar. Sisteminin etkinliği, bağımsız denetim biriminin hazırladığı raporların savcılığa iletilmesinin zorunlu olmasından kaynaklanmaktadır. Yargı bağımsızlığının tam olması ise sistemin bir diğer başarı ön koşulunu oluşturmaktadır. Neticede yolsuzluğun önlenmesinde denetimin etkin olması ve mevzuatın ne ölçüde mühim olduğu konusu önem teşkil etmektedir (Şener, 1998, s. 177). Denetim mekanizmasının etkinliğini gösteren bir diğer önemli unsur, Almanya'da yolsuzlukla mücadeleye yönelik faaliyet gösteren pek çok sivil toplum kuruluşunun varlığıdır. Bunların en başında "*Uluslararası Saydamlık Örgütü Almanya Seksiyonu*" önemli bir örnek teşkil etmektedir. Almanya'da yolsuzluğun önlenmesi yalnızca etkili yerel denetim mekanizmalarıyla sınırlı değildir. Aynı zamanda mahkemeler, rekabet kurumları ve denetim büroları arasında kurulan iş birliği çerçevesinde çok boyutlu bir kurumsal yapı oluşturulmuştur. Bu yapının temel amacı, kamu fonlarının dağıtımı başta olmak üzere, yolsuzlukla ilişkili süreçlerde şeffaflığı ve hesap verebilirliği artırmaktır (Crime and Culture Research Project, 2006, s. 3).

Japonya, Fransa, Güney Kore, Meksika, İtalya gibi birçok ülkenin karşı karşıya kaldığı yolsuzluk problemlerinde; Uluslararası Şeffaflık Enstitüsü, Dünya Ticaret Örgütü, Dünya Bankası, Uluslararası Para Fonu (IMF), Ekonomik İş birliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) gibi büyük çapta uluslararası kuruşların desteğini almakta ve bu yolsuzluk meselelerinde çözüm arayışına gitmektedir. Zira yolsuzluk bir ülkenin sosyal, kültürel, kurumsal ve ekonomik gelişmesini ciddi ölçüde etkilemektedir (Özcan, 2012, s. 254).

ABD, Almanya, Avusturya, Belçika, Fransa, Hollanda, Kanada, İtalya, İngiltere, Türkiye gibi bazı G-20 ülkeleri yolsuzluğa sebep olan kayıtdışı ekonomi ile mücadele amaçlı politikalar uygulamışlardır. Ancak her ülkede kayıtdışı ekonomiye sebep olan faktörler değişebilir. Bu nedenle öncelikle kayıtdışı ekonomiye neden olan unsurlar belirlenip ona göre politika oluşturulmalıdır. Kayıtdışı ekonominin göstergeleri olarak bireylerde vergi ahlakı oluşturmak, yasal yaptırımlar uygulamak, regülasyonları ve kamusal hizmetlerini artırmak, vergi oranlarını düşürmek, fiyat istikrarını sağlamak, gelir dağılımında adaleti sağlamak vb. faktörler gösterilmektedir (Teyyare, 2018, s. 57).

Uluslararası ekonomik iş birliği için alan sağlayan büyük bir platform olan G-20 zirvelerinde Türkiye temsilcilerinin dikkat çektiği konular; gelişmiş ülkelerde alınan kararların diğer ülkelere etkileri, üye devletlerin ticarette korumacılık kapsamında küresel piyasadaki söylem-eylem tutarsızlığı, uzun vadeli mali politikaların geleceğe yönelik olarak planlanması, birey merkezli, kapsayıcı küresel büyüme ve yatırımların arttırılması olarak ifade edilmektedir (Ayaz, 2014, s. 12).

Türkiye'de sık sık af kanunlarının çıkarılması, denetim yetersizliği, şeffaflığın yeterince güçlü olmaması vb. faktörler Türkiye'nin yolsuzluk endeksinin kötü olması sebepleri arasında gösterilebilmektedir. Aynı zamanda yolsuzluğun yaygın olmasında ki en önemli öğe istihbarat servislerinin yetersiz olmasıdır. Bu çerçevede, siyasi, ekonomik ve adli önlemler kadar istihbarat da dikkate alınması gereken kritik alanlardan biridir. İstihbarat servisleri, toplumların ve hükümetlerin temel çıkarlarını koruyarak, bağımsız bir şekilde analizler yapar ve güvenli bir ortam sağlayan önemli kuruluşlardır. Bununla beraber yolsuzluğun saptanması ve önlenmesine yönelik olarak Türkiye'de Mali Suçları Araştırma Komisyonu (MASAK), hızlı ve güvenilir bir şekilde araştırma yapmak ve bilgi toplamak amacıyla elde edilen bulguları ilgili makamlara aktarmaktadır (MASAK, 2022). Bu vasıtayla yolsuzluğa çözüm noktasında katkı sağlanmaktadır.

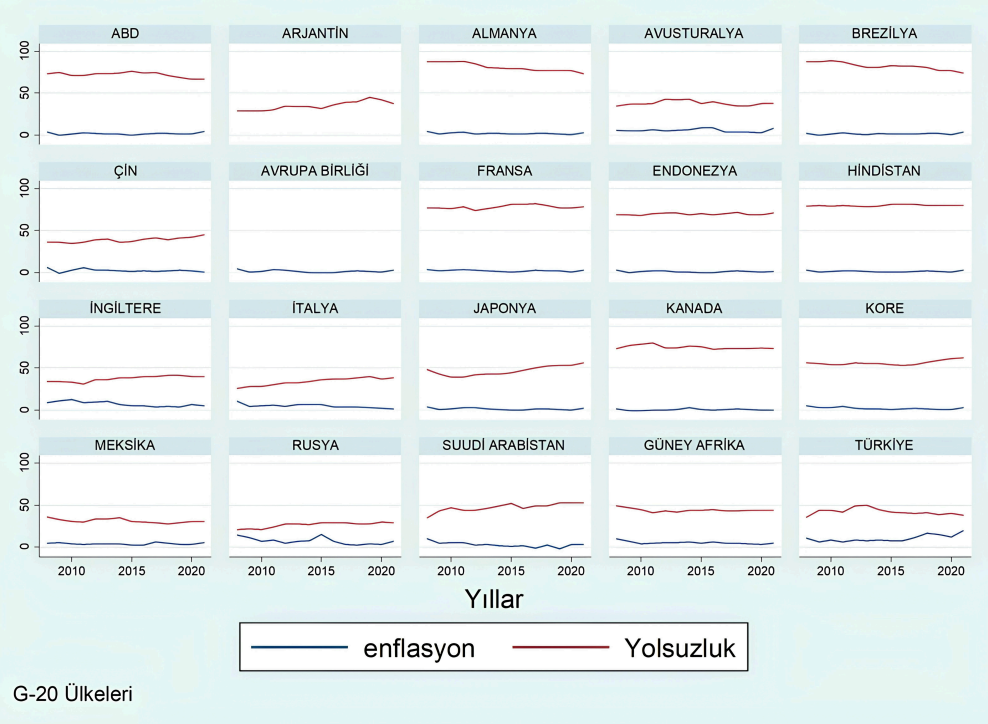
Yolsuzluk, ekonomik büyüme, ticaret ve kalkınma üzerinde de önemli derecede olumsuz bir etkiye sahiptir. Ayrıca demokrasilerin işleyişine ve kamu kurumlarına olan güvene zarar vermektedir. Şeffaflık ve hesap verebilirlik standartlarının yükseltilmesinde iş birliğini kolaylaştırmak ve yolsuzlukla küresel mücadelenin etkinliğine katkıda bulunmak için 2010 yılında G20 Yolsuzlukla Mücadele Çalışma Grubu (ACWG) kurulmuştur. OECD, ACWG'nin aktif bir ortağıdır. Yabancı rüşvetle mücadele, kamu ve özel sektör bütünlüğünün teşvik edilmesi ve özel sektör ve sivil toplumla ilişki kurma dâhil olmak üzere G20 ACWG taahhütlerini desteklemektedir.

G-20 Ülkelerinde Enflasyon ve Yolsuzluk İlişkisi

Literatür çalışmalarında ifade edildiği üzere yolsuzluk ve enflasyon arasında pozitif yönlü bir ilişki bulunmaktadır. Buna göre enflasyon ve enflasyonun ortaya çıkardığı faktörler artıkça yolsuzluk artmakta iken, tam tersi durumunda yolsuzluk azalmaktadır. Bu husus Grafik 5'de G-20 ülkeleri bazında serpilme diyagramı ile gösterilmektedir.

Grafik 5

G-20 Ülkelerinde Enflasyon ve Yolsuzluk İlişkisinin Serpilme Diyagramı Üzerinde Gösterimi

Kaynak: Yazar tarafından oluşturulmuştur.

*=Arjantin, Enflasyon verisi yok

Grafik 5'te G-20 ülkelerinin 2008-2024 dönem verileri kullanılarak enflasyon ve yolsuzluk arasındaki ilişki serpilme diyagramı ile gösterilmektedir. Grafiklerde yolsuzluk endeksi skorları kullanıldığından bir ülkede yolsuzluk arttıkça yolsuzluk skoru düşmekte iken, yolsuzluk azaldıkça skor artmaktadır. Bu nedenle grafiğe göre ters bir orantı, gerçekte ise enflasyon ve yolsuzluk arasında pozitif bir ilişki söz konusu olmaktadır. Grafiklerde çok keskin olmasa da çoğu ülkede enflasyonun düşük olduğu yıllarda enflasyon skorunun yükseldiği yani enflasyon arttıkça yolsuzluk skorunun azaldığı bir diğer değişle ülkedeki yolsuzluğun arttığı sonucuna ulaşılmaktadır.

Enflasyon, ekonomik özgürlükler, kayıtdışı ekonominin varlığı, ücretlerde ki düşüklük, devletin ekonomideki payı, istihdam düzeyi, dışa açıklık derecesi gibi ekonomide var olan yapısal özellikler yolsuzluk olgusunu etkilemektedir (Adaman vd., 2001, s. 18). Bu faktörler birbirinin nedeni ve sonucu olma niteliğindedir. Yolsuzluğun ekonomik sebeplerine dair ele alınması gereken önemli bir konu, "ekonomik özgürlük" kavramıdır. Ekonomik özgürlük, mal ve hizmetlerin üretimi, dağıtımı ya da tüketimi süreçlerinde devletin herhangi bir sınırlayıcı veya zorlayıcı müdahalesinin bulunmaması anlamına gelir. Bu kavramla kastedilen, bireylerin, yasal çerçeve içinde, kendi kazançları ve varlıklarıyla diledikleri şekilde hareket edebilme hakkına sahip olmalarıdır (Chafuen- Guzmán, 2000, s. 52).

Bir ülkede ekonomik özgürlüğün kapsamı yolsuzluk seviyesini etkileyebilmektedir. Bürokratik müdahaleleri, hükümetin ihtiyari karar alma ve tekelleşme süreçlerinin kontrolü ve bunlara müdahalesinin olmaması gerektiğini ifade eden ekonomik özgürlük olgusu yolsuzluğun azaltılmasını sağlamaktadır (Goel-Nelson, 2005, s. 123). Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler enflasyon, işsizlik, yolsuzluk gibi faktörlerden değişik şekillerde etkilenmektedirler ve ülkelerin bu faktörlerle mücadele yöntemleri farklı olmaktadır. Çünkü her ülke ayrı sosyal, ekonomik ve idari özelliklere sahiptir. Bayar'a göre, gelişmiş ülkeler enflasyonla mücadelede ciddi başarılar sağlamış olmalarına rağmen işsizlik ile ilgili aynı başarıyı sağlayamamışlardır.

Hem enflasyonu hem de işsizliği bir arada yaşayan gelişmekte olan ülkeler ise bunlarla mücadelede yeterli ekipmanlara sahip değilse beraberinde işsizlik ve enflasyon varlığı neticesinde yolsuzluk gibi olumsuz sonuçlar ortaya çıkabilmektedir (Bayar, 2010, s. 128). Özellikle gelişmekte olan ülkelerin en büyük problemlerinden biri istihdamı oluşturmaktır. Aynı zamanda vergi tabanını genişletmek, vergide adaleti sağlamak temel amaçları arasında olmalıdır. Aksi takdirde işçi ve işverenden yüksek vergi alınması, yüksek sosyal güvenlik kesintileri gibi uygulamalar, çalışanları ve işvereni kayıtdışı çalışmaya yöneltmektedirler (Güloğlu vd., 2003, s. 52). Kayıtdışı istihdama neden olan bir diğer önemli husus ise enflasyon oranlarının yüksek olmasıdır (Kaleli & Karaca, 2019, s. 774). Hükümetler kayıtdışılık nedeniyle yaşadığı vergi gelir kaybını telafi etmek amacıyla vergi oranlarını artırmaktadır. Fakat bu durum geliri artırmanın aksine kayıtdışı ekonomiyi daha fazla güçlendirmektedir (Jhonson vd., 1999, s. 1). Kayıtdışının ve yolsuzluğun görüldüğü gelişmekte olan ülkelerde genellikle kayıtdışı yerine yolsuzluk ikame edilebilmektedir. Geçiş ekonomilerinde veya gelişmekte olan ülkelerde kayıtdışı ve yolsuzluk olguları birbirini tamamlayıcı unsurlar olarak görülmektedir (Dreher & Schneider, 2006, s. 29).

Yolsuzluğun yüksek olduğu ülkelerde vergi kaçakçılığı ve vergi toplama maliyetlerinin daha fazla olduğu gözlemlendiğinden, yolsuzluk sonucu artan sermaye kaçışları, vergilendirilebilecek varlıkların ve vergi gelirlerinin azalmasına neden olmakta, bunun sonucunda kamu harcamalarının artışıyla birlikte enflasyona yol açan büyük mali açıklar ortaya çıkmaktadır. Özetle, devletin ekonomi ve hükümet politikalarındaki rolü, vergi sisteminin yapısı, gelir dağılımındaki adaletsizlik, yoksulluk, enflasyon, düşük ücretler, ticari kısıtlamalar, düşük istihdam oranları, ekonominin rekabet gücü, ekonomik açıklık ve kayıt dışı ekonomi gibi faktörler, ekonomik yolsuzluğa yol açabilecek unsurlar arasında yer almaktadır (Akçay, 2001, ss. 44-45).

Grafik üzerinden yapılan değerlendirme, G-20 ülkelerinde enflasyon ile yolsuzluk arasında genel olarak pozitif yönlü bir ilişki olduğunu göstermektedir. Yolsuzluk skorlarının azaldığı dönemlerin, yolsuzluk seviyelerinin arttığı dönemlerle örtüştüğü görülmekte; bu da enflasyon oranı yükseldikçe yolsuzluğun arttığını ortaya koymaktadır. Bu durum, yalnızca makroekonomik dalgalanmaların değil, aynı zamanda yapısal sorunların da yolsuzluk üzerinde etkili olduğunu göstermektedir. Enflasyon oranlarının yüksek seyretmesi, satın alma gücünün azalmasına, kayıt dışılığın artmasına ve kamu kaynaklarının daha kırılgan hale gelmesine neden olmaktadır. Bu ortamda bireyler ve kurumlar, ekonomik belirsizlik karşısında yasa dışı yollarla fayda sağlamaya daha yatkın hale gelebilmekte, bu da yolsuzluğun sistematik bir sorun haline gelmesine yol açmaktadır. Öte yandan, kurumsal kapasitesi yüksek, hesap verebilirliği güçlü ülkelerde enflasyonun daha kontrol edilebilir seviyelerde seyretmesi, yolsuzluğun da daha sınırlı kalmasını sağlamaktadır. Bu çerçevede enflasyon ve yolsuzluk, birbirini tetikleyen ve ekonominin genel sağlığı üzerinde derin etkiler yaratan iki temel sorun alanı olarak öne çıkmaktadır.

Sonuç

Enflasyon ve yolsuzluk, ülkelerin ekonomik istikrarını doğrudan tehdit eden ve birbirini karşılıklı olarak etkileyen iki temel yapısal sorundur. G-20 ülkeleri özelinde yapılan bu analiz, özellikle gelişmekte olan ülkelerde bu iki olgunun birbiriyle güçlü bir etkileşim içinde olduğunu ve bu etkileşimin ekonomik kırılganlıkları daha da derinleştirdiğini ortaya koymaktadır. Fiyatlar genel düzeyindeki sürekli artış, yani enflasyon, özellikle sabit gelirli bireylerin satın alma gücünü düşürmekte; ekonomik tatminsizlik ve güvensizlik ortamında bireyler kayıtdışı faaliyetlere ve yolsuz davranışlara yönelmektedir. Aynı şekilde, sistematik yolsuzluk varlığı da kaynakların verimli kullanımını engelleyerek, bütçe açıklarını büyütmekte ve enflasyonist baskıların artmasına yol açmaktadır.

2008 küresel ekonomik krizi ve 2020'de başlayan COVID-19 pandemisi gibi küresel şoklar, hem enflasyon oranlarında hem de yolsuzluk algısında gözle görülür dalgalanmalara neden olmuştur. Bu dönemlerde uygulanan gevşek para politikaları ve genişletici maliye politikaları, ekonomileri geçici olarak rahatlatırken,

gelişmekte olan ülkelerde şeffaflık ve hesap verebilirlik eksikliği nedeniyle yolsuzluk risklerini artırmıştır. Türkiye gibi yapısal sorunları derin olan ülkelerde bu durum daha belirgin şekilde hissedilmiş; pandemi ve kriz dönemlerinde artan kamu harcamaları yeterince denetlenememiş, bu da hem yolsuzluk algısını hem de enflasyonu artırmıştır. Bu bağlamda, enflasyonla mücadele yalnızca para ve maliye politikaları ile sınırlı kalmamalı; aynı zamanda şeffaf bütçeleme süreçlerini benimseyen kurumsal reformlar, hesap verebilirliğin hukuki teminat altına alındığı etkin denetim mekanizmaları, Dijitalleşme yoluyla kamu hizmetlerinin otomasyonu ve böylece insan faktörünün azaltılmasına dayalı şeffaflık ve hesap verebilirliği içeren bütüncül bir yaklaşım benimsenmelidir. Yolsuzlukla etkin mücadele edilmedikçe, uygulanan enflasyonla mücadele politikaları kalıcı çözüm üretemeyecektir. Dolayısıyla, ekonomik büyüme ve toplum refahını sürdürülebilir kılmak adına bu iki olguya eş zamanlı ve entegre şekilde müdahale edilmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak, enflasyon ve yolsuzlukla mücadelede birbirini destekleyen kapsamlı politika setlerine ihtiyaç duyulmaktadır. Şeffaflık, hesap verebilirlik, kurumsal kapasite artışı ve yapısal reformlar bu mücadelenin temelini oluşturmalıdır. G-20 ülkeleri özelinde yapılan bu çalışma, politika yapıcılar için enflasyonist baskılar ve yolsuzluk ilişkisine dair bütüncül yaklaşımların geliştirilmesinin önemini bir kez daha ortaya koymaktadır. Bununla birlikte, çalışmanın bazı sınırlılıkları da göz önünde bulundurulmalıdır. Analiz G-20 ülkeleriyle sınırlandırılmış olup, eldeki verilerle yapılan değerlendirmeler yolsuzluk ve enflasyon arasındaki ilişkiye dair genel eğilimleri ortaya koymaya yöneliktir. Ayrıca, yolsuzluk verileri algıya dayalı endekslere dayanmakta olup, bu durum fiili yolsuzluk düzeylerinin tam olarak yansıtılamamasına neden olabilmektedir. Gelecek araştırmalarda, bu değişkenlerin alt bileşenleriyle birlikte incelenmesi, siyasi istikrar, medya özgürlüğü ve dijital kamu yönetimi gibi tamamlayıcı faktörlerin analize dâhil edilmesi önerilmektedir.

Etik Kurul Onayı	Çalışmada anket başta olmak üzere mülakat, gözlem, deney, odak grup çalışması, görüşme teknikleri vb. kullanılarak katılımcılardan veri toplanmasını gerektiren bir yöntem kullanılmadığından Etik Kurul izni gerekmemektedir.
Hakem Değerlendirmesi	Dış bağımsız.
Yazar Katkısı	Çalışma Konsepti/Tasarım- E.T., Y.T.; Veri Toplama- E.T., Y.T.; Veri Analizi/Yorumlama- E.T., Y.T.; Yazı Taslağı- E.T., Y.T.; İçeriğin Eleştirel İncelemesi- E.T., Y.T.; Son Onay ve Sorumluluk- E.T., Y.T.
Çıkar Çatışması	Yazar çıkar çatışması bildirmemiştir.
Finansal Destek	Yazar bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir.

Ethics Committee Approval	Since the study does not involve a methodology requiring data collection from participants through surveys, interviews, observations, experiments, focus group studies, or similar techniques, ethical committee approval is not required.
Peer Review	Externally peer-reviewed.
Author Contributions	Conception/Design of Study- E.T., Y.T.; Data Acquisition- E.T., Y.T.; Data Analysis/Interpretation- E.T., Y.T.; Drafting Manuscript- E.T., Y.T.; Critical Revision of Manuscript- E.T., Y.T.; Final Approval and Accountability- E.T., Y.T.
Conflict of Interest	The author have no conflict of interest to declare.
Grant Support	The author declare that this study has received no financial support.

Yazar Bilgileri / Author Details

Ekrem Toparlak (Doktor)

[1] Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Maliye Bölümü, Niğde, Türkiye

0000-0002-2136-2962 ekremtoparlak@ohu.edu.tr

Yeşim Toparlak (Doktora Öğrencisi)

[2] Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Maliye Bölümü, Kayseri, Türkiye

0000-0002-6921-6040

Kaynakça | References

Adaman, F. Çarkoğlu, A., & Şenatalar, B. (2001). *Hane halkı gözünden Türkiye'de yolsuzluğun nedenleri, önlenmesine ilişkin öneriler.* TESEV Yayınları (No.24).

Akçay, S. (2001). *Economic analysis of corruption in developing countries* [Yayımlanmamış doktora tezi]. Afyon Kocatepe University, Institute of Social Sciences.

Al-Marhubi, F. A. (2000). *Corruption and inflation. Economics Letters, 66*, 199–202.

Aras, O. N. (2010). Son ekonomik krizin Türkiye'de enflasyon hedeflemesine etkisi. *Ekonomi Bilimleri Dergisi*, *2*(2), 97-104.

Artekin, A. Ö., & Soydal, H. (2017). 2001-2015 döneminde uygulanan para politikalarının "kırılgan beşli" ülkeleri üzerindeki etkileri. *Sosyal Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, *17*(33), 75-187.

Aydın, K., & Sönmez, K. (2020). Türkiye'de ve G-20 ülkelerinde covid-19 sürecinde devletlerin politikaları. *Al-Farabi International Journal on Social Sciences, 6*(1), 90-95.

Ayaz, S. (2014). Küresel ekonomik yönetişimde G-20 ve Türkiye. *Bilge Strateji, 6*(11), 7-13.

Baker, S. R. Bloom, N., Davis, S. J., & Terry, S. J. (2020). *Covid-induced economic uncertainty* (National Bureau of Economic Research Working Paper 26983).

Ben Ali, M. S., & Sassi, S. (2016). The corruption-inflation nexus: Evidence from developed and developing countries. *The B.E. Journal of Macroeconomics, 16*(1), 125-144.

Braun, M., & Di Tella, R. (2000). *Inflation and corruption* (Harvard Business School Division of Research).

Bayar, G. (2010). Türkiye'de yolsuzluk-ekonometrik bir inceleme. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 28*(1), 105-131.

Banerjee, A. Mullainathan, S., & Hanna, R. (2012). *Corruption* (National Bureau of Economic Research Working Paper 17968).

Chafuen, A., & Guzmán, E. (2000). Economic freedom and corruption. G.P. O'Driscoll, Jr., K.R. Holmes ve M. Kirkpatrick (Eds.), *Index of Economic Freedom* (ss. 51-63), The Heritage Foundation.

Crime and Culture Research Project. (2006). *Scientific report on the analytical country study Germany*. University of Konstanz.

Çan, H., & Dinçsoy, M. O. (2016). Kırılganlık göstergeleri ve kırılgan beşli ülkeleri üzerine bir inceleme. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, 4*(22), 99-217.

Dreher, A., & Schneider, F. (2006). *Corruption and the shadow economy: An empirical analysis* (CREMA Working Paper Series 2006-01).

Efeoğlu, R. Azgün, S., & Emsen, Ö. S. (2020). Makroekonomik performans göstergelerinin yolsuzluğa etkisi. *İnsan Ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, *9*(3), 2116-2137.

Erdoğan, S. (2020). İktisadi büyüme ve yolsuzluk ilişkisi: Türkiye için ampirik bir inceleme. *İktisat Politikası Araştırmaları Dergisi*, *7*(1), 1–18.

Ertuğrul, C. Evren, İ., & Çolak, O. (2010). Küresel mali krizin Türkiye ekonomisine etkileri. *Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi, 8*(13), 59-72.

Gerni, M. Emsen, Ö. S. Özdemir, D., & Buzdağlı, Ö. (2012). *Determinants of corruption and their relationship to growth.* International Conference on Eurasian Economies, Almaty, Kazakhstan. https://doi.org/10.36880/C03.00406

Goel, R. K., & Nelson, M. A. (2005). Economic freedom versus political freedom: Cross country influences on corruption. *Australian Economic Papers*, 44(2), 121-133.

Güloğlu, T. Korkmaz, A., & Kip, M. (2003). Türkiye'de kayıtdışı istihdam gerçeğine bir bakış. *Journal of Social Policy Conferences,* 51-95.

İmamoğlu, Ö., & Demircan, G. (2019). 2008 krizinin Türkiye'ye etkileri. S. Sönmez, E. Özçoban, D. Balkan ve H. Karakuş (Ed.), *Sosyal, Beşeri ve İdari Bilimler Alanında Yeni Ufuklar, Gece Akademi.*

Jhonson, S. Kaufmann, & D. Lobaton, P. Z. (1999). *Corruption, Public Finances, And The Unofficial Economy* (The World Bank Policy Research Working Paper No.2169).

Kaleli, E., & Karaca, Ç. (2019). Türkiye'de kayıt dışı istihdama ilişkin çözüm önerileri. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi, 19*(44), 769-792.

Kan, M.E. (2025). Türk kamu personeli gözünden yolsuzluk: Nedenleri, etkileri, sonuçları ve alınabilecek tedbirler üzerine nitel bir araştırma. *Uluslararası İktisadi ve İdari İncelemeler Dergisi*, 47, 187-214. https://doi.org/10.18092/ulikidince.1606141

Lambsdorff, J.G. (2001). *How corruption in govenment affects public welfare: A review of theory* (Discussion Paper 9). Center for Globalization and Europeanization of the Economy.

Ledeneva, A. V. (2013). Sistema, power networks and informal governance in Putin's Russia. *The World Financial Review*, 61–64.

Lisciandra, M., & Millemaci, E. (2017). The economic effect of corruption in Italy: A regional panel analysis. *Regional Studies*, *51*(9), 1387-1398.

MASAK. (2022). *Misyon-vizyon.* https://masak.hmb.gov.tr/misyon-vizyon

Munga, J. (2012). *Corruption, political institutions and foreign direct investments: A disagregated study* [Unpublished doctoral dissertation]. University of Alabama.

Munzhelele, T. (2024). The relationship between corruption, inflation, political instability and exchange rate volatility in South Africa. *International Journal of Economics and Business Administration, 10*(1), 181–192.

OECD. (2021). *OECD and G-20*. https://www.oecd.org/g20/topics/anti-Corruption/

Özcan, B. (2012). OECD ülkelerinde yolsuzluğun ekonomik belirleyenleri: Panel veri analizi. *İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası, 62*(2), 253-282.

Özçelik, Ö., Yaşar, E., & Önder, H. (2006). Kapitalizm ahlakı ve kronizm. S. Aydın (Ed.), *Yolsuzluk Nedenleri, Etkileri, Çözüm Yolları* (ss. 165-196), Turhan Kitabevi.

Özer, M. A., & Ortaq, B. (2023). Rusya'da bürokrasi: Tarihsel geçmişi ve günümüzdeki durumu. *Eklektik Dergisi, 2*(1), 109–124.

Özşahin, Ş., & Üçler, G. (2017). The consequences of corruption on inflation in developing countries: Evidence from panel cointegration and causality tests. *Economies, 5*(49), 1–15. https://doi.org/10.3390/economies5040049

Paldam, M. (2002). The cross-country pattern of corruption: Economics, culture and the seesaw dynamics. *European Journal of Political Economy, 18*(2), 215–240.

Schulze, G.G., Sjahrir, B.S., & Zakharov, N. (2016). Corruption in Russia. *Journal of Law and Economics, 59*(1). https://chicagounbound.uchicago.edu/jle/vol59/iss1/5

Seldadyo, H., & J. D. Haan (2006). *The determinants of corruption a literature survey and new evidence.* EPCS Conference 2006, Turku, Finland.

Samimi, A. J. Abedini, M., & Abdollahi, M. (2012). Corruption and inflation tax in selected developing countries. *Middle-East Journal of Scientific Research, 11*(3), 391-395.

Sloman, J. (2004). *İktisat makro*. Bilim Teknik Yayınevi.

Stapenhurst, R. (2000). *The media's role in curbing corruption.* The World Bank Institute (WBI).

Sönmüş, A., & Aydın, K. (2021). Türkiye'de ve G-20 ülkelerinde covid-19 sürecinde devletlerin politikaları. *Al Farabi Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi, 6*(1), 90-95.

Silva, M. F. D. (1999). The political economy of corruption in Brazil. *Revista de Administração de Empresa*s, 39, 26-41.

Şener, O. (1998). Uluslararası Yolsuzluk Endeksi. *M.Ü. At Enstitüsü Avrupa Araştırmaları Dergisi, 6*(1), 171-178.

Tan, F. Z., Çekinmez, Ş., & Erol, M. E. (2018). Türkiye'de yolsuzluk. *Econder International Academic Journal, 2*(2), 238-249.

TCMB. (2009). *Enflasyon raporu 2009-III*. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası.

TEPAV. (2006). *Bir olgu olarak yolsuzluk: Nedenler, etkiler ve çözüm önerileri* (2. Baskı). Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı.

Teyyare, E. (2018). OECD ülkelerinde kayıt dışı ekonomi ve kurumsal kalite ilişkisi. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi, 14*(1), 51-66.

Transparency International (TI). (2025). *How transparency international fought corruption in 2024.* https://www.transparency.org/en/

Transparency International (TI). (2025). *What is corruption?*. https://www.transparency.org/en/what-is-corruption

Ticaret Bakanlığı. (2020). *Suudi Arabistan pazar bilgileri.* T.C. Ticaret Bakanlığı Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü.

Uddin, I., & Rahman, K. U. (2022). Impact of corruption, unemployment and inflation on economic growth evidence from developing countries. *Quality & Quantity*, 57, 1-21.

Veblen, T.B. (2017). *Seçilmiş makaleler* (1.baskı). E. Kırmızıaltın (Derleyen), Heretik Yayınları.

World Bank. (2025). *Inflation, consumer prices (annual %) – Turkiye.* https://data.worldbank.org/indicator/FP.CPI.TOTL.ZG?end=2021&locations=TR&start=1999

Yalçınkaya, Ö., & Yazgan, Ş. (2016). Kurumsal yapının ekonomik büyüme üzerindeki etkileri: G-20 ülkeleri üzerinde bir uygulama, *Business and Economics Research Journal, 7*(4), 31-49.